

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti rejemana ali v Gorici na domu pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10
1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
vemu letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškem“ in
Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih
vozov“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadstr. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček.
Na naročila brez doposlane naročnine, se ne oziramo.
Oglašil in poslanice se računijo po Petič-vrstah in
izdajo 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje širke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
veliko in vsobino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad tr
Z-urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoludne. Upravništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na 'ekališču Jos-
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Fornica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Shod zaupnikov

„narodno-napredne stranke“

se bo vršil

v četrtek, dne 24. t. m.

v „Trgovskem Domu“
v Gorici.

Pričetek ob 10¹/₂ predpoldne.

Vabljeni dobijo:

1. oklic,
2. načrt programa,
3. vstopnico,
4. dopisnico, katero naj podpišejo ter
jo odpošljejo t a k o j v Gorico.

Potrdilo z dopisnico je potrebno
zategadel, da vemo že naprej, koliko
bo udeležnikov, ker po tem številu se
bomo ravnali glede priprav v dvo-
rani, prenočišča in obeda.

Somišljeniki! Vabimo Vas, da se
udeležite shoda v kar mogoče velikem
številu. Ta shod naj bo slovesna mani-
festacija naprednih življenj v naši deželi,
ta shod naj pokaže, da umemo tok no-
vega časa ter se hočemo v novi, reor-
ganizovani, pravi ljudski stranki, bo-
riti za boljše čase goriških Slovencev,
da bomo vpoštrevani bolj nego doslej,
ravnopravni, da dosežemo vse pravice,
ki nam tičejo, da se ugodimo našim
željam in se izvršijo naše potrebe.

Goriški Slovenci! Shod zaupnikov v
Gorici naj bo mejnik med bivšimi in
novimi časi, mejnik, ki kaže na veliko
delo ljudske stranke, kateremu
morajo slediti vspehi.

Na noge! Na shod zaupnikov
stranke, na katere zastavi se blišči zlato
geslo nepozabnega rodoljuba dr.
Lavriča:

vse za narod, svobodo in napredek.

Pripravljalni odbor.

Reorganizacija

„narodno-napredne stranke“

na Goriškem.

V.

V člankih o reorganizaciji narodno-napredne stranke je bilo pogostoma govora o stiku med središčem in deželo.

Ta stik mora biti uspešen le na praktični podlagi.

Zato pa je izdelal pripravljalni odbor organizacijski statut, iz katerega posnemamo to-le:

1. Organi stranke so:

- a) zbor zaupnih mož;
 - b) izvrševalni odbor;
 - c) okrajni in krajni odbori.
2. Zbor zaupnih mož določa program stranke, način in smer njenega delovanja. Sklicuje se redno vsaka tri leta, sicer po potrebi.

3. Zbor zaupnih mož voli izvrševalni odbor stranke za dobo 3 let. Ta šteje 30 članov. Izvrševalnemu odboru pripadajo tudi vsi državni in deželni poslanci, ki so izvoljeni na podlagi strankinega programa.

V njegovo področje spada:

- a) delovanje v smislu programa in organizacija stranke;
- b) zastopstvo stranke;
- c) sklicevanje zbora zaupnih mož;
- d) proglašanje kandidatov po sklepih zaupnih mož v javne zastope volilnih okrajev;
- e) imenovanje zaupnikov.

Izvrševalni odbor čuva nad disciplino in more izključiti iz stranke vsakogar, ki deluje proti stranki in njenemu programu. V lažje izvrševanje te naloge voli izvrševalni odbor tri stalne odseke:

- a) organizacijski in agitacijski odsek;
- b) finančni odsek, kojega dolžnost je skrbeti za gmotna sredstva in likvidovanje računov;

c) gospodarski svet, kojega naloga je izdajati mnenja v gospodarskih zadevah, nadzirati gospodarsko gibanje ter sploh delovati v povzdigo narodnega gospodarstva.

Ti odseki delujejo samostojno, poročajo pa o svojem delovanju izvrševalnemu odboru.

Seje izvrševalnega odbora sklicuje načelnik oz. podnačelnik po potrebi in pa če to zahteva vsaj 5 članov odbora.

Izvrševalni odbor se popolnjuje s kooptacijo. Odsekom je moči pritegniti tudi zaupnike, ki niso člani izvrševalnega odbora.

4. Okrajni in krajni odbori. — Krajni odbore tvorijo zaupniki vsake občine, ki si izvolijo načelnika. Popolnjujejo se potom kooptacije s potrdilom izvrševalnega odbora. Odbori v središču sodnega okraja so zajedno okrajni odbori, katerih naloga je, da so vedno v neposredni zvezi s krajnimi odbori. Delokrog okrajnih in krajnih odborov določa poseben pravilnik.

Kakor se vidi na prvi hip, pridejo v glavnem v poštev odseki v središču in pa odbori po deželi; nad vsemi temi pa stoji izvrševalni odbor.

Posebno važnost pa polagoma na okrajne in krajne odbore. Ti so res posebne važnosti, ti so temelj organizacije na deželi, in po teh pride ljudsko mnenje do prave veljave. Krajni odbori se morajo pridno posvetovati o raznih rečeh, istotako okrajni odbori, katerih naloga je, kakor rečeno prej v 4. točki, da so vedno v neposredni zvezi s krajnimi odbori. Delokrog določa poseben pravilnik. Okrajni odbori so v zvezi s središčem, tako je pač vstvarjen pravi, tolikrat poudarjani stik med središčem in deželo.

Okrajni in krajni odbori štejejo poljubno število članov. Če kdo ni v odboru, pa bi bil rad, se ga sprejme potom kooptacije. (Komur ni umljiva beseda kooptacija, povemo, da pomeni vsprejetje koga v krog že izvoljenih članov. Če šteje n. pr. krajni odbor 5 udov pa bi bil rad v tem odboru še jeden, ga sprej-

mejo v odbor zaupniki s potrdilom izvrševalnega odbora. Tak je bil sprejet v krajni odbor potom kooptacije.)

Vse to jasno govori, kako se reorganizuje narodno-napredna stranka na Goriškem, vse to jasno priča, da je ta stranka prava ljudska stranka.

Določbe

glede svobode govora na volilnih shodih in svobode pri volitvah.

Kakor je razvidno iz poročil o zborovanju poslanske zbornice, se je razpravljalo o svobodi pri volitvah.

Zagotoviti se ima svobodna volitev tako, da odda vsak svojo glasovnico brez pritiska, da voli po svoji vesti. Zagotoviti pa se ima tudi svoboda govora na shodih.

Zakon, ki je bil v razpravi, ima namen zagotoviti proste volitve v državni in deželni zbor, v občinske, okrajne in druge zastope, ki se pečajo z javnimi zadevami.

Volilni shodi.

Določbe so te-le: Kdor hoče sam ali z drugimi preprečiti kandidatu ali poslancu, da govori ali poroča na javnem shodu, kdor brani na shod upravičenim osebam, kdor moti na shodu ali se upira rediteljem, more dobiti tudi tri mesece zapora; kdor pa sam ali z drugimi prepreči shod, more dobiti tudi šest mesecev.

Globa od 10 do 200 kron pa je določena onemu, ki se nepozvan, nepravilno vtihotapi na shod volivcev, povabljenih gostov ali članov kakega društva z namenom, da bi motil zborovanje, ali če se upre rediteljem.

Ko so razpisane volitve za državni ali deželni zbor, mora se ta zakon javno razglasiti v vseh občinah volilnega okraja.

Podkupovanje.

En do šest mesecev strogega zapora dobi, kdor ponudi, obljubi, izplača ali pa vzame darilo, da bi s tem vplival na izid volitve v določenem smislu.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Prišli so v ulico Saint-Thomas-du-Louvre, kjer je bila posadka ob Quinze-Vingts-u; Guitand je poklical podčastnika, da mu poroča o položaju.

— No, kako je! je vprašal Guitand.

— Ah, kapitan, je odgovoril častnik, tu je vse dobro, toda v tej le palači se nehaj kuha, če se ne motim.

In pokazal je z roko na veličastno poslopje, ki se je stezalo vse tja do onega prostora, kjer je stal pozneje Vandeville.

— V tej palači! se je začudil Guitand, ali to je vendar hotel Rambouillet.

— Je-li to hotel Rambouillet, tega ne vem, je odvrnil častnik, to pa vem, da sem videl, ko je šlo tja noter mnogo ljudi, sumljivih obrazov.

— Bah! se je zasmejal Guitand, to so pesniki!

— No, no, Guitand! se je oglasil Mazarin, ne govori tako nespoštljivo o teh gospodih; ne veš, da sem bil tudi jaz v svoji mladosti pesnik, in da sem delal verze po vzgledu gospoda Benserada!

— Vi Monseigneur?

— Da, jaz. Ali hočeš, da ti jih čitam?

— Se ne izplača, Monseigneur! ne razumem italijanski.

— Da, razumeš pa francoski, ali ne, moj dragi hrabri Guitand, je dejal Mazarin ter mu položil prijateljsko roko na ramo; in vsako povelje, ki ga dobiš v tem jeziku, tudi izveš?

— Brezdvomno, Monseigneur, kakor sem že večkrat storil, seveda le tedaj, kadar pride to povelje od kraljice.

— Ah da! je menil Mazarin ter se ugriznil v ustnico; vem, da si ji popolnoma pokoren.

— Jaz sem stotnik straže že več nego dvajset let.

— Na pot, gospod d'Artagnan, je zaklical sedaj kardinal; tu je vse v redu.

D'Artagnan se je postavil zopet na čelo svoji koloni, ne da bi bil izpregovoril besedico, s tisto gluho pokornostjo, ki je značilna za starega vojaka.

Krenil je proti strelišču Saint-Roch, kjer je stala tretja posadka, skozi ulici Richelieu in Villedot; ta posadka je bila najbolj osamljena, kajti segala je skoro do utrd, in mesto je bilo tu le malo obljudeno.

— Kdo zapoveduje tej posadki? je vprašal kardinal.

— Villequier, je odgovoril Guitand.

— Vraga! je vskliknil Mazarin, govorite sami ž njim; saj veste, da sva v razporu, odkar ste dobili vi povelje, da zaprete vojvodo Beaufort-a; trdil je, da bi imela ta čast doleteti njega kot stotnika kraljeve straže.

— Vem, vem, in stokrat sem mu že skušal dopovedati, da se moti; kralj mu ni mogel izročiti tega povelja, ker takrat je bil kralj star komaj štiri leta.

— Da, toda jaz bi mu ga bil lahko izročil, Guitand, toda izbral sem rajši vas.

Guitand je pognal konja, ne da bi odgovoril, in ko se je prijavil straži, je dal poklicati gospoda Villequier-a.

Ta se je približal.

— Ah, vi ste, Guitand, je rekel zlovolljno, kakor je bila njegova navada; kakega vraga iščete tu?

— Prišel sem vas samo vprašat, je-li tu kaj novega.

— Kaj hoče biti novega? Ljudstvo vpije »Živel kralj« in »Dol z Mazarinom«! to ni nič novega, in že je precej dolgo temu, odkar smo navajeni na take klice.

— In vi trobite ž njim v jeden rog? je vprašal smeje Guitand.

— Pri moji veri, včasih me skoro mika! Zdi se mi, da imajo prav, Guitand; rad bi dal plačo petih let, katere mi itak ne plačujejo, da bi bil kralj pet let starejši.

— Bežite! in kaj bi bilo potem, ko bi bil kralj pet let starejši?

— Kaj bi bilo? V trenutku, ko bi postal kralj polnoleten, bi dajal sam svoja povelja, in prijetnejše bi bilo pokoriti se vnuku Henrika IV. nego sinu Pietra Mazarini-ja. Vrag me vzemi, za kralja se dam z veseljem usmrtiti; toda ko bi bil ubit za Mazarina, kar bi se bilo danes skoro zgodilo vašemu nečaku, ne mogel bi se utolažiti za to v najlepšem rajju, in naj bi se tam še tako dobro počutil.

— Prav, prav, gospod Villequier, se je oglasil Mazarin; potolažite se; sporočim kralju o vaši udanosti.

Pijača in jed.

Razvada, da stranke s pijačo in jedjo vabijo volilce v svoj tabor, je napotila odsek za volilno preosnovo, da je zahteval, da mora zakon prepovedati to sredstvo agitacije. Zato je odsek sklenil nov paragraf, ki strogo prepoveduje na dan volitve v gostilnah ali drugih javnih prostorih brezplačno ali le za navidezno plačilo volilcem deliti pijačo ali jedila. Prestopke kaznuje politična oblast z globo 10 do 200 K. Ako se dokaže, da je prizadeti imel namen, vplivati na volitev, pristojna je kazenska sodnica; politična oblast pa razsoja, ako ni jasen namen podkupovanja. Na dan volitve bode torej v bodoče izključena vsaka neplačana pijača in pojedina.

Prisiljevanje.

Paragraf 5. določa strog zapor do šest mesecev, kdor vpliva na volilce, kdor jih sili z obljubami in grožnjami, da ali ne volijo ali pa volijo določenega kandidata. Kaznjiv je torej že poizkus vplivanja z grožnjo volilcu, da bi on ali tretja oseba trpela na svoji časti, prostosti, premoženju ali dohodkih. Ako pa to prisiljevanje ali strahovanje doseže svoj namen, ako je torej volilec ali njegov somišljenik imel v istini kako škodo, se more kazeti raztegniti tudi na eno leto zapora. Ista kazen je določena tudi za osebo, ki po volitvi v označenem smislu škoduje volilcu, ki ni volil po njeni želji.

Krive vesti.

Zaprto more biti en teden do treh mesecev, kdor z namenom širi krive vesti v kraju ali času volitve, o kandidatu ali sploh o rečeh, ki morejo vplivati na izid volitve.

Razni drugi prestopki.

Stroga kazen zadene onega, kdor nalašč ponaredi ali pretvori glasovanje, glasovnice, legitimacije, kdor kakor-li ovira volilno pravico, da si n. pr. pridrži glasovnico ali legitimacijo, kdor glasovnice odstrani, raztrga ali raztrga, da prepreči uspeh volitve, kdor izve z nepoštenimi sredstvi, kako so volili drugi, kdor protizakonito zapreti kandidatu s škodo na telesu, časti, prostosti, premoženju, da se odpove kandidaturi.

Vsi člani volilne komisije in zapisničarji so uradniki v smislu § 101. kaz. zak. in uživajo zakonito varstvo.

Kdor je kaznovan v naštetih slučajih (izvemši § 4. o pijači in jedi), izgubi aktivno in pasivno volilno pravico za pet let.

* *

Vse to se čuje prav lepo — samo v Avstriji smo navajeni, da se sklepajo zakoni tudi s tem namenom, da se ne izvršujejo. Pri zakonu o zagotovitvi volilne svobode pa so si znali klerikalci in njihovi zavezniki izboje. Ti naravnost privilegij za sleparjenje je pri volitvah. „Slov. Nar.“ piše o tem: „Šlo se je za zakon o zagotovitvi volilne svobode. Tak zakon je neizogibno potreben, če naj bo uspeh splošne in enake volilne pravice res izraz ljudske volje. V § 18. tega načrta je odsek za volilno reformo predlagal nekaj jako pametnega in umestnega. Iz dej-

stva, da državna pravdnitva niso drugega nič, kakor vladni organi, in da ne smejo postopati neodvisno po pravici, marveč samo po vladnem ukazu, izhaja jasno, da bodo državna pravdnitva pri pregreških zoper volilno svobodo le tedaj storila svojo dolžnost, kadar bo vlada s tem zadovoljna, drugače pa ne. Lahko si je misliti, da na pr. proti velikim fabrikantom, proti duhovnikom in drugim takim privilegirancem državna pravdnitva ne bodo postopala. Tudi pri nas obešajo samo male grešnike. Z ozirom na to je odsek določil v omenjenem § 18., da v slučaju, ako državno pravdnitvo ne bi hotelo postopati, sme prizadeta oseba vložiti subsidijarno tožbo. To pa privilegirancem ni bilo všeč in zato so to določbo v petek pokopali. V varstvo svojih materialnih interesov sme vsakdo vložiti subsidijarno tožbo, v varstvo svojih moralčnih interesov pa tega vsled rečenega sklepa ne sme storiti. Tako se je pri nas duhovnikom zagotovil privilegij za sleparjenje pri volitvah. Pripravljene smemo torej biti, da bomo pri prihodnjih volitvah doživeli lepih stvari.“

Kar se tiče volilnih shodov, omenjamo, da smo se naprednjaki potegovali vedno za svobodo govora na volilnih shodih ter smo bili proti razbijanju shodov. Če bo zakon kaj veljal, bo onemogočeno razbijanje shodov vsakemu — ali morda pa se le dobi kaka izjema za klerikalce!!

D O P I S I.

Iz Pevma. — „Smo v začetku novega leta. Ker si v tem času vsi listi skušajo pridobiti čim več naročnikov, zato vas v imenu cerkvene oblasti svarim naročati in podpirati take časopise, ki so vam na kvar. Cerkev vam to odločno prepoveduje. Zatorej preč z naprednimi, brezverskimi časopisi, ki zasmehujejo vse, kar je sveto, ki zatirajo v vas vsak verski čut. In taki časopisi so: „Soča“, „Slovenski Narod“ in „Naš list“. Ne naročajte jih torej. Če jih pa kljub temu čitate, niste ovčice, temveč kostruni.“

Tako je pričel naš slavn kurat preteklo nedeljo svojo „božjo besedo“ iznad prižnice. Pa pravijo, da ne zlorabljajo prižnice v zlobne politične namene?! Mi prihajamo v cerkev, da slišimo tolažilno božjo besedo, kakor jo je učil Kristus sam, in kakor bi jo moral učiti tudi naš kurat kot njegov namestnik. Namesto tega pa nas muči in trpinči nedeljo za nedeljo s političnimi stvarmi, ki jih revež sam nerazume. Pita nas z liberalci, brezverci, framažoni, maže in blati napredno časopisje. G. kurat, takega „kokodakanja“ smo že vsi sili do vrh glave. Glede časopisov pa bodi vam enkrat za vselej povedano, da si bodedo mi s svojimi poštono zasluženi novci naročali časopise, ki so nam po volji, ne pa onih, katere nam citirate Vi. Ste razumeli?!

Večkrat roma naš nunče tudi v „ljubljeni“ Francijo, češ, kakor tam, dobijo se tudi pri nas ljudje, ki hočejo ugonobiti cerkev in jo za vselej iztrebiti iz sveta. In ravno zato tako preganjajo duhovnike, jih celo po-

dijo iz cerkve in šole. Njega ni ravno treba pobiti iz šole, ker se je sam še prerad ogiba. Preteklo je že štirinajst dni, odkar so šolski otroci brez veronauka, pa tudi preje je odpadla marsikatera ura. Mašo vsak dan, druga opravila opravlja — dasi-le kadar in kakor se njemu zljubi — tudi v mesto hodi lepo na „špancier“, samo v šolo ne in ne. Vprašamo kompetentne oblasti, jeli veronauk obvezni učni predmet, ali ga podučuje veroučitelj le tedaj, ko je za to razpoložen, kakor to dela naš kurat? Preteklo šolsko leto se mu je štel v zlo, če je prišel v šolo par minut prepozno. Letos pa, ko izostaja ure in ure, se nihče ne zmeni zato!

V šolo, v šolo Vas potimo, g. kurat, ne pa iz nje. Tam Vas čaka vzvišenejša naloga, kakor pa šuntati in trositi preprič med mirne vaščane. Deco nam podučujte in vzgajajte jo v ljubezni do Boga, pa tudi v ljubezni do materinega jezika in svoje rodne zemlje. Otroke nam podučujte, da bodo pobožni, ubogljivi, odkritosrčni, sramežljivi in delavni — da bodo vsaj oni krotke ovčice, če smo že mi starejši po Vašem mnenju zatelebani kostruni.“

Bilje. — Slavnemu uredništvu „Soča“ v Gorici. — Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862., drž. zak. st. 6 ex 1963., zahtevam z ozirom na članek, objavljen pod zaglavjem „Slovenski duhovnik slavjen v Legini šoli“ v št. 1 Vašega lista, da sprejmete nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da se pred odhodom v novo službo v Bilje za Slovence še brigal nisem; res je pa, da sem se poslovil v cerkvi od vseh Slovencev z jako ginljivim govorom. 2. Ni res, da sem v Biljah pri prvi prepovedi farbal poslušalce, kako zelo sem ljubil devinske Slovence in kako sem na skritem delal zanje; res je pa, da nisem odkar sem v Biljah nikdar omenjal devinskih Slovencev. 3. Ni res, da sem te praznike zopet počastil devinske Italijane; res je pa, da sem bil celi čas doma. — V Biljah, dne 12. januarja 1907. — Ivan Mezinca, kaplan.

Domače in razne novice.

Ples „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“ se je vršil v nedeljo v prav lepem redu in s precejšnjo udeležbo. Četvorko je plesalo 32 parov.

Pogrešali pa smo največ takih, za katere je bil ples prirejen. Naše delavstvo je bilo slabo zastopano. Odzvali pa so se v častnem številu naši trgovci in obrtniki. Gmotni uspeh ni kaj dovoljen.

Mesto vstopnine k plesu so poslali sledeči gospodje: Rovani J. 4 K, dr. Rojic 4 K, baron Winkler 6 K, Oberdank 2 K, M. I. 1 K, dr. Tuma 10 K, Kavčič Iv. 1 K, Zimprič J. 1 K.

Preplačali so vstopnino: A. Gabršček 9 K, Zajec A. 8 K, dr. Piki 8 K, Kregav Alb. 3 K, Breščak Ant. 2 K, Hrovatin J. 2 K, Drufovka R. 2 K, Mozetič Fr. 2 K, Živic Al. 1 K, dr. Šorli 1 K, Cigoj A. 1 K, Koritnik A. 1 K, F-č J. 1 K.

Časni kružok. — Pouk se bo vršil vsak četrtek zvečer od 8—10. — Opozorjamo še enkrat vse one, ki nameravajo iti v Prago, naj ne zamudijo ugodne prilike, pričutiti se češkemu jeziku. —

Klerikalno-laska mesnica v Dornbergu. — Katoliški župnik Lovro Točobran v Dornbergu je maščevalen Kristusov namestnik: Samo zato, ker sta tamošnja dva mesarja napredna moža ta pobožni trebuhar ni dal miru, dokler ni postavil v Dornbergu „katoliške mesnice“, iz katere on in kuharica pojedata vse najboljšje po „zmerni“ ceni. Ker ni mogel dobiti med Slovence nobenega „katoliškega“ mesarja, je šel po Laha, katerega pa ni prašal ne po krstnem listu ne po spovednem listku. Ker je župnik „slovenski rodoljub“, se ne briga, če hudiči tudi vse Lahe pobrusta. Bodo imeli vsaj Slovenci več prostora v nebesih. — Zato se tudi nič ne zgraža, da so otvorili to „katoliško“ mesnico v nedeljo, t. j. prvo zvinče so zaklali v nedeljo, toda to po dokončani popoldanski službi božji, kar je olajševalna okolnost za ne pretenko vest Lovreta Točobrana.

Skrunilci Gregorčičevega spomina še ne mirujejo. V soboto so zopet skrunili njegov spomin. Tako jim je ugajala ona pesem o „krčmarjih, pivcih“ itd., da so navedli 7 vrstic iz nje. Po vsej sili hočejo oslepariti sedaj javnost, da je bilo znano leta 1901., kdo je pel tiste politične pesmi, češ, saj je bilo pisano pri dveh celo: „Dr. Tuma meni.“ Iz tega sklepajo, da je vedel dr. T., kdo „poje“, in z njimi je moral vedeti A. Gabršček. Bravi! Ali pa vedo ti možakarji, da je sploh brał g. dr. tiste pesmi: Za Gabrščeka povemo z nova, da ni vedel, kdo je tisti „pesnik“. Ponavljamo, da je bil opozorjen v uredništvu, da utegne biti S. Gregorčič, ali ni mogel verjeti. In ni verjel do 24. dec. 1906. V tistih časih okoli 1901. pa je izšla štev. za štev. „Gorice“, katerih Gabršček sploh čital ni. Skrajno bedasta pa je trditve v „Gorici“, da hoče Gabršček sedaj izkoriščati pesnika politično — ko razsodna javnost ve, da so klerikalci tisti, ki hočejo delati z njim političen kapital. Oaj sramotijo Gregorčiča, in kdor sramoti, tisti navadno sredi lažij. Končano!

Kako štiti Avstrija svoje podanike v tujih državah. — Pred letom dni smo priobčili iz Vodur v Rumuniji dopis našega rojaka, kjer je bilo povadano, kake sitnosti imajo slovenski delavci zaradi potnih listov v Rumuniji in kako morajo plačevati na pristojbinah 5 K. Letos nam piše isti dopisnik tako-le: „Prosil sem državne poslance, da bi se potegnili za nas ter nam pomagali, da bi ne plačevali več pristojbin 5 K ter da bi primorali avstro-ogrsko konzula v Jasi v to, da bi nam ne pridrževal potnih listkov po cele mesece: celo izgubil jih je. Razložil sem tudi, da noben drugi tujec iz drugih držav ne plačuje svojemu konzulu davka za potne listke, kot samo mi avstro-ogrski podaniki. Sramotno je za Avstrijo, da naklada nam delavcem davek še v tujih državah, ko si že moramo iskati kruha izven domovine. Prosim še enkrat naše

Potem se je obrnil proti svoji eskorti:

— Pojdimo, gospodje; vrnimo se, vse je v redu.

— Glej, pravi Villequier; Mazarin je bil tu! Tem bolje; že dolgo sem mu želel povedati v obraz, kar mislim o njem: dali ste mi priliko za to, Guitand; in dasi morda niste imeli pri tem zame najboljših namenov, hvala vam vsejedno.

Obrnil se je na peti ter odšel k svoji straži, žvižgaje neki napjev Fronde.

Mazarin pa se je ves zamislil; kar je bil polagoma in po vrsti zvedel od Comminges-a, Guitanda in Villequier-a, ga je potrdilo v misli, da v slučaju resnih dogodkov ne bo imel nikogar na svoji strani razun kraljice: in še kraljica je že tolikrat pustila svoje prijatelje na cedilu, da se je zdela njena pomoč ministru zelo negotova in nezanesljiva, vključ vseh previdnosti, s katero je postopal.

Ves čas, dokler je trajal ta nočni izprehod, torej približno jedno uro, je opazoval kardinal po vrsti Comminges-a, Guitand-a in Villequier-a, zlasti pa se je bavil z jednim človekom. Ta človek, ki je ostal miren pri grožnjah ljudstva in ki ni niti z mišico trenil, ko ga je Mazarin pohvalil, kakor tudi tedaj ne, ko se je o Mazarinu laskavo govorilo, ta človek se mu je zdel bitje posebne vrste, kakor ustvarjeno za dogodke, ki so se tedaj vršili ter so se imeli zlasti v najbližjem času vršiti.

Sicer mu ni bilo ime d'Artagnan popolnoma neznano, in dasi je prišel Mazarin šele okoli leta 1634. ali 1635. na Francosko, torej nekako sedem ali osem let po dogodkih, ki smo jih opisali v jedni prejšnjih povesti, se je vendar zdelo kardinalu, da je že čul o njem kot o človeku, ki se je v nekem položaju, katerega se pa ni več spominjal, izkazal zelo pogumnega, prebrisanega in udanega moža.

Ta misel mu ni hotela iz glave, in sklenil je priti v tej stvari na jasno; toda če je hotel res kaj zvedeti, se ni smel obrniti na d'Artagnan-a samega. Po nekolikih besedah, ki jih je bil govoril poročnik mušketirjev, je kardinal spoznal, da je Gaskonec; Italijan in Gaskonec pa se predobro poznata ter sta si preveč podobna, da bi povedala drug drugemu, kar vesta o sebi.

Ko so torej prišli do zidu, ki je obdajal vrt Kraljeve palače, je potrkal kardinal na mala vrata, ki so stala približno tam, kjer stoji dandanes kavarna Foy, odslovil d'Artagnan-a ter ga povabil, naj ga počaka na dvorišču Kraljeve palače; potem je dal Guitand-u znamenje, naj gre z njim. Stopila sta s konj, izročila vajeti lakajju, ki je bil odprl vrata, ter izginila v vrt.

— Dragi Guitand, je izpregovoril kardinal ter se naslonil na roko starega stotnika, rekli ste mi pravkar, da je že skoro dvajset let, kar služite kraljico?

— Da, res je to, je odvrnil Guitand.

— Torej, dragi Guitand, je nadaljeval kardinal, zapazil sem, da imate poleg svojega znanega poguma in svoje priznane zvestobe tudi čudovito dober spomin.

— Res, zapazili ste to, Monseigneur? Vraga! tem slabše zame.

— Kako to?

— Gotovo, kajti jedna prvih lastnosti dvorjanih je, da lahko pozabi.

— Toda vi niste dvorjan, Guitand; vi ste hraber vojak, jeden izmed tistih stotnikov, kakoršnih je še nekaj ostalo iz časa Henrika IV., kakoršnih pa, žal, ne bo v kratkem nič več.

— Vraga, Monseigneur! ali ste me zato vzeli s seboj, da mi prorokujete s planetov?

— Ne, je odgovoril Mazarin smeje; vzal sem vas s seboj, da vas vprašam, kaj mislite o našem poročniku mušketirjev.

— O gospodu d'Artagnanu?

— Da.

— O tem mi ni treba šele sedaj premišljevat, Monseigneur, poznam ga že dolgo.

— Kakšen človek je torej?

— Eh, je odgovoril Guitand, presenečen vsled tega vprašanja, Gaskonec je!

— Da to vem; toda hotel sem vas vprašati, če je človek, kateremu se lahko zaupa.

— Gospod Tréville ga zelo čisla, in gospod Tréville se šteje, kakor veste, med dobre prijatelje kraljice.

— Želel sem vedeti, če je človek, ki se je že kedaj pokazal.

— Če mislite kot dober vojak, potem vam lahko odgovorim, da. Slišal sem, da je storil pri obleganju Rochelle-a, ob Suškem prelazu in pri Perpignan-u več nego je bila njegova dolžnost.

— Ali saj veste, Guitand, mi ubogi ministri potrebujemo večkrat tudi drugih ljudi, ne samo dobrih vojakov. Potrebujemo pripravnih ljudi. Ali ni bil gospod d'Artagnan za časa kardinalovega zapleten v neko sitno zadevo, iz katere se je izmotal, kakor se sliši, zelo spretno?

— Monseigneur, je odgovoril Guitand, ki je uvidel, da ga hoče pripraviti kardinal do besede, primoran sem povedati vaši Eminenci, da o tej zadevi ne vem nič nego to, kar ste že sami čuli. Jaz se nisem nikdar mešal v take stvari: in če so mi drugi kaj zaupali, Monseigneur, gotovo uvidite, da je moja dolžnost, ohraniti to skrivnost za one, ki so mi jo zaupali.

(Dalje pride.)

Sokolska MASKERADA se bliža.

dov. državne poslance da se pobrigajo za nas delavce ter da se odpravijo vse sitnosti in nepotrebna plačevanja!

Kaj potrebujejo Brda? — Gledé na dopise iz Brd p briski železnici opozarjamo še na drugi dve nujni potrebi za Brda. Ti dve sta: zdravnik, ki bi imel tudi lekarno, ter okrajna sodnija s sedežem v Kojskem. Briske občine imajo daleč do zdravnikov, v Gorico ali v Kormin. O tej reči se je sicer že razpravljalo, pa se ni prišlo do nikakega pravega zaključka. Sodnijo so pa že imeli v Kojskem. Ti dve potrebi sta res jako nujni, in želeli bi bilo, da se izpolnita kmalu.

Brno in pevsko društvo Ladja v Devinu je imelo 23. pr. m. v prostorih g. M. Ples svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo okoli 40 članov in več drugih prijateljev društva. — Ob določeni uri je predsednik g. A. Rojc s kratkim nagovorom otvoril zborovanje, tajnik g. F. Herkov je poročal o delovanju društva, blagajnik g. F. Pacikar pa o stanju blagajne, katero je bilo zadovoljivo. V novi odbor so bili izvoljeni: g. Jos. Legiša predsednikom, g. M. Ples podpredsednikom, g. Fran Keršovani tajnikom, g. Fran Pacikar blagajnikom, g. Ferd. Herkov arhivarjem, gg. J. Sardoč in A. Švara nam., g. A. Gabrovec in F. Drašček, ter rev. gg. J. Urdih in A. Peric. Sklenilo se je, da si nabavi društvo za proslavo desetletnice — čez tri leta — društveni prapor.

Veliki ples kolezarskega društva „Gorica“ se bo vršil v soboto dne 19. t. m. v „Trgovskem domu“, kakor že naznanjeno. — Med odmorom se vrši polzeva dirka s 3 darili. — Kdor pomotoma ni dobil vabila, naj se obrne do g. Rud. Drufovka, Gosposka ulica 3.

Slovenska Citalnica v Gorici priredi veliki ples dne 10. svečana v svojih prostorih. Začetek ob 9. uri. Veselilni odsek je že na delu, da ta ples prekosi vse dosedanje.

N. z Devina. — Za božičnico so darovali: N. N. K 50.—, g. F. Švara kpl K 5.—, g. A. Marica Sorč K 5.—, D. Buda gostil. K 4.—, g. A. Sardoč, gg. R. Ples, J. Legiša, J. Sardoč, J. Legiša, M. Volarič, po K 2.—, g. A. Pernarčič K 1.60, g. J. Urdih K 1.50, g. A. Fabris K 1.20, g. ca J. Mervic, gg. M. Ples, J. Ples, J. Bevič, A. Peric, I. Legiša, J. Legiša, J. Peric, F. Peric, A. Pahor, J. Rojc, P. Peric, J. Kocman, A. Pernarčič, F. Batistič, v. Legiša, M. Brežigar, J. Bronzin, A. Legiša, J. Novak, po 1 K. Dalje: A. Ašper, A. Zupan, M. Legiša, I. Auzon, po 40 vin.; g. J. Peric 30 vin., g. I. Pahor 20 vin., g. M. Ples, gostilničar, od šaljive tombole na Silvestrov večer K 27, t. j. skupaj K 129.40.

Božičnica se je vršila v nedeljo dne 6. t. m. v prostorih občinske šole. Vspored, na katerem sta bila deklamiranje in petje, je bil jako zanimiv in zato se imamo zahvaliti v prvi vrsti: učiteljici g. c. Štefki Štucin, katere je šolsko mladino v tako kratkem času pripravila na dobro petje in deklamiranje, tudi vrtnarica g. ca Anica Durjava je svojo ulogo z malimi otroškega vrta dobro rešila; mnogo odobravanja je žel g. F. Keršovani, predstavljajoč „starega puščavnika“.

Srečna hvala vsem, kateri so količkaj pripomogli, da se je naša šolska mladina res tako veselila. Hvala vsem darovalcem, posebno pa g. M. Plesu, gostilničarju, kateri je na Silvestrov večer napravil šaljivo tombole, ter tako pomagal naši šolski mladini. — Živelj!

Socialni demokratje v Mirnu so imeli shod v nedeljo. „Gorica“ pravi, da so klerikalci zmeli soc. demokrata Ropasa, potem pa zaradi njegovega pritakne zraven „liberalce“, češ, da so razkrinkani. Pa niti govoril ni noben „liberalce“. Najbrže jih sploh blizu ni bilo, ker „skupaj držijo“ v Mirnu klerikalci in deckarji!

„Gorica“ je iz naše notice o najbližnjih prodnikih pokojnega pesnika Gregorčiča našč izpustila še živo sestro njegovo. Zakaj? kaj ta ni njemu najbližja? Govori pa o nečakujah, in pravi, da je jedna teh v službi pri telenu, torej pod Gabrščekovo komando. Te smo šteli; če bi jo šteli, potem so štiri tu,

ki so pokojnemu pesniku tuči najbližje! Kolkor je v „Gorici“ notice o tej reči, toliko blamaž za klerikalce.

O hlinavščini piše „Gorica“, ker smo jej povedali, da pomeni svobodna šola oprostitev od strahovlade duhovnikov, ne pa pregnanstva učiteljev verouka, namreč duhovnikov kot oseb, ki hočejo povsodi komandirati ter v to zlorablajo svoj duhovski poklic. Da ne vršijo gospodje svoje dolžnosti kot veroučitelji, nam „Gorica“ potrjuje, ker lepo molči na naše očitanje.

„Corriere“ in „Gorica“ pa doželni denar. — „Gazzettino“ v Gorici zahteval od dež. glavarja pojasnila, če res dobivata ta dva lista podporo po 200 K iz dež. denarja. Pajer se je oglasil, pa ni rekel, da ne dobivata imenovane podpore, ampak povedal je v „Gazzettino“, da nima on nikake ingerence na dež. hipotečni zavod, da je tam kuratorij, ki upravlja zavod. Izognil se je lepo ter pokazal tako na predsednika hipotečnega zavoda slovenskega klerikalca Bolkota, češ, njega primite, on je kriv, če dobivata „Corriere“ in „Gorica“ po 200 K podpore iz deželnega denarja.

„Slovensko planinsko društvo“ razpošlje te dni vabila za planinski ples, ki se vrši v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 2. februarja t. l. Vabilo, namenjeno članom izven Ljubljane, se objavi v prihodnji številki „Planinskega vestnika“. Zgornji prostori v „Narodnem domu“ se bodo planinsko opremili; ples se bo vršil v veliki dvorani. Izdala se bo tudi druga izdaja šaljivega lista „Zlatoroga“. Časiti gostje naj blagovolijo priti ali v planinski opravi ali v narodni noši, drugače pa v promenadni obleki. Vstopnice se bodo prodajale v Ljubljani v trgovinah Gričarja & Mejača v Prešernovih ulicah, I. Korenčana na Staremtrgu, A. Škofa na Dunajski cesti in E. Skuška pred Škofijo, na dan plesa pa se dobe vstopnice od 11.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne v „Narodnem domu“ in zvečer pri blagajni. Vstopnina za nečlane po 2 K, za člane bode vstopnina znižana.

Pevsko izobraževalno društvo „Prešeren“ v Št. Petru pri Gorici vabi vse svoje člane na I. redni občni zbor, ki bode dne 20. t. m. ob 3¹/₂ popoldne v dvorani g. Valentina Črnič-a.

V občinsko starasinstvo v Št. Andrežu so izvoljeni: Lutman Andrej, Hoban Josip, Lutman Peter, Paškulin Franc, Marušič Anton, Zavadlav Josip, Lutman Josip, Lutman Karol, Lutman Josip, Devetak Matija, Lutman Josip, Marušič Andrej, Brajnik Josip, Paškulin Andrej, Pavličič Josip, Cingerli Pavel, Nardin Franc, Budal Andrej.

O prilikih podražitve poštne vrednotnic omenjamo, da se poškodovane poštne vrednotnice pri poštah uradih lahko zamenjajo in sicer dopisnice, nalepke, nakaznice, poštne spremnice, denarne kuverte itd. in to tudi če so že popisane, pomazane ali natrgane, samo da niso še s poštnim pečatom udarjene. Doplača se 1 vinar k vsakemu poškodovanemu kosu in dobi se pri poštnem uradu ali prodajalcu poštne vrednotnic enako nepoškodovano. Tudi v slučaju, de se že odda zavoj na pošto in je oddajatelj poštnino od njega plačal, pozneje pa se premislil in zavoj na zahtevo nazaj dobil, dobi povrnjeno plačano poštnino, ako zavoj od tistega urada še ni bil dalje poslan. Povrnjenega pa ne dobi za poštno spremnico.

Pes je ugriznil v Stračicah 53 letnega Valentina Siliča iz Št. Petra. Silič je šel mirno po cesti, kar ga je pograbil pes kmeta Pintarja ter ugriznil v desno nogo.

Uro je ukradel neznan tat 29-letnemu Valentinu Sobanu; kakor je izpovedal na policiji, se je zgodilo to v gostilni na Goriščeku, kjer je bil pijan.

Listnica. — Gg. dop. Pride vse na vrsto.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

„Trgovsko in obrtno društvo za Goriško“ zre lahko z zadovoljstvom nazaj v minolo leto. Odbor, kakor društveniki niso držali križem rok in pričakovali kaj boljšega samo od mile usode. Že takoj začetkom leta je bilo dovolj

posla z volitvami v „Trg. obrtno zbornico“, katere so prijazni naši prijatelji določili čudovito malo dnij v prilgo ohranitvi svojega kivičnega gospodarstva. Z naglico je moralo delati društvo, žal, da je bila ta prisiljena naglica največ vzrok neuspehu. Gotovo je, da ta šola ne bode na škodo v prihodnje.

S spremembo pravil se je izdatno pomnožil odbor in razširil delokrog društva.

Z najboljšim upom sta se priredila dva shoda; obžalovanja vredno je, da je ostalo samo pri navdušenju, in da se ni pridobilo s tem niti članov v prizadetih krajih.

Z veseljem pa se spominja društvo svojega dela v Gorici v jesenskem času. Prijateljske sestanke, na katerih se je dvakrat predavalo o organizaciji trgovskega in obrtnega stanu, o potrebi knjigovodstva, o razmerju uslužbencev do delodajalcev, o razstavi v Milanu in kjer so se obravnali vsakdanji, za trgovca in obrtnika važni dogodki, je obiskovalo vedno okoli štirideset, pa tudi čez šestdeset članov in prijateljev društva. Prvi družinski večer, kjer je bilo počno predavanje in lepo petje, je bil prav dobro obiskan.

Najpomembnejše delo pa je brezdvomno knjigovodski tečaj, ki se ravnokar vrši ob torkih in četrkih zvečer in ga obiskuje 36 slušateljev izmed trgovcev obrtnikov, največ pa trgovskih nastavljenk in nastavljenecv.

Tudi v prihodnje se bode društvo posvečalo delu, dolžnost vsakega slovenskega trgovca in obrtnika na Goriškem pa je pripomoči k napredku, če ne z drugim vsaj z vstopom v društvo, da se povečajo gnotna sredstva, ki bodo pri velikem delokrogu neobhodno potrebna. Če kje, mora gotovo tu veljati pregovor: „V združenju je moč“.

Izvoz krompirja. — Pomorska oblast v Trstu naznanja, da se more krompir iz Avstro-Ogrske zopet uvažati na otok Malta (La Vallette). Samo spričevalo se mora pokazati, da je krompir čist filoksera.

Izvoz kožnih izdelkov v južno Kitajsko. — Prebivalstvo na Kitajskem začinja nositi čevlje. Radi tega prihajajo v vedno večji meri naročila na žolte, črne in bele vrste kože. Avstrijski konzulat v Hongkongu priporoča, da bi tovarnarji kož posvečali svojo pozornost izvozu kož na Kitajsko.

Odsek za nabavo vojaških potrebščin. — V trgovinskem ministerstvu se je ustanovil tak odsek. Namen mu je, da strogo pazi na to, da se izvršujejo natančno vsi dogovori glede nabave za vojsko in mornarico, ki se tičejo Avstrije in njenih pokrajin, ter da so izdelki avstrijski.

Velik javen shod o kmetijstvu priredi „Narodna stranka“ na Štajerskem najbrže dne 3. febr. t. l. Shod se bo vršil ali v Celju ali v bližnji okolici. Razpravljalo se bo na tem shodu samo o kmetijskih gospodarskih vprašanjih.

Kmečka zveza na Štajerskem. — Izvrševalni odbor „Narodne stranke“ na Štajerskem je sklenil pozvati vse svoje somišljenike, da pristopijo kmečki zvezi, ki bo slonela le na gospodarski podlagi brez politične primesi.

Steklene ploščice so tudi dražje. Tovarne so povišale cene za 25%.

Tudi šivanke se podražijo. — Prve tvrdke šivank so povišale ceno šivankam nižje vrste za 20%. Cene boljnih vrst šivank ostanejo sedaj še stare.

V Srbiji je meso po cenl. — Ker je avstrijska meja zaprta izvozu živine, je padla cena mesa v Belemgradu tako, da se dobi kilo mesa po 20 novčičev.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 1 poslovodja manufakturne stroke, 2 knjigovodji in korespondent, 1 kontorist, 2 potnika, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke (boljša moč), 2 pomočnika železninarske stroke, 1 kontoristinja, večša laščine, 1 blagajničarka, večša laščine, 1 prodajalka, 5 učencev. — Službe iščejo: 2 poslovodji, 2 knjigovodji in korespondent, 2 kontorista, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 4 prodajalke.

Razgled po svetu.

V avstrijskem državnem zboru je stavil poslanec Weisskirchner nujni predlog gledé preklica odredbe o poštah, brzozajvnih in telefonskih pristojbinah. Gessman je stavil nujni

predlog gledé ureditve prejemkov poštarjev in poštah odpraviteljev. Pommer in tovariši so stavili predlog gledé ureditve uradniških plač.

V prejšnji seji je razpravljala zbornica o nujnem predlogu posl. Ferjančiča gledé konvertiranja hipotekarnih terjatev. Sprejeto.

Zakon o volilni reformi bo sankcioniran najbrže dne 2. febr. t. l.

Narodna stranka na Štajerskem priredi ta mesec celo vrsto javnih shodov na raznih krajih.

Judežev denar. — V Središču na Štajerskem, je umrl oče zagrizenega nemčurja J. Polanzta, kateri je v Celju napadal Slovence in kateremu je potem Südmarka z podporo k trgovini pripomogla. Pri zapuščinski obravnavi v Ormožu ga je vprašala sestra: „Kje pa imaš tiste krone, za katere si svoj materni jezik prodal?“

Prebivalci naše države leta 1800. in 1900. — (Po uradni statistiki). Avstrijsko (300.011 km²) je imelo leta 1800. 12,800.000 ljudi, sto let pozneje pa 26,250.000. Od teh je bilo 1. 1800. Slovanov 57%, Nemcev 39%, Rumunov in Lahov 4%. Sto let pozneje je bilo Slovanov 60% (torej 3% več), Nemcev 36.2% (skoro 3% manj), Rumunov in Lahov 3.8%. Število Nemcev je torej padlo. Zakaj? Leta 1800. ni bilo narodne zavednosti, ki je propadala vsled nemške vlade cesarja Jožefa II., in mnogo ljudi drugih narodnosti se je priglasilo k Nemcem. Zdad pa se ljudstva vračajo k svoji rodni materi in se oglašajo zopet k materinskemu jeziku. Koliko bodo še le takrat Nemci zgubili, ko se bo štelo ljudstvo po materinskem jeziku in ne po občevalnem. Na Ogrskem so se silno pomnožili Ogrji na škodo Slovanom in Rumunom. Najbolj pa so se pomnožili za teh 100 let židje, ki jih je bilo l. 1800. le pol milijona, zdaj pa jih je že čez 2 milijona.

Grozna nesreča z avtomobilom. — Na istrski cesti v Trstu je pritisnil avtomobil 49 letno H. Ferfolja v zid ter jej zmečkal kost v desnem stegnu. Nesrečni ženi odrežejo nogo.

V Trstu je streljal na svojo ženo 36-letni G. Verzeznassi, baje ker mu ni bila zvesta. Zadet pa ni nevarno.

Na Francoskem. — Župnik Canohes v Perpignanju je podal oblasti izjavo za izvrševanje službe v smislu zakona, ali cerkveni predstojniki so ga hitro suspendirali. Tu se jasno vidi, da hočejo nadaljevati kljubovanje ter da nočejo miru in sporazumljenja z državno oblastjo. Najbrže bi tudi drugi župniki podali predpisane izjave, ali pritisk od zgoraj je tak, da ne smejo storiti ničesar po svoji volji in po volji ljudstva.

Slovensko žensko društvo v Ljubljani je priredilo javno predavanje. Predaval je dr. Fran Novak o razmerju med državo in cerkvijo z ozirom na francoski kulturni boj.

Bivši naučni minister Hartel je umrl včeraj na Dunaju.

Tudi dunajski zdravniki zvišajo honorarje, in sicer kar za 50%.

Mark Twain pri guvernerju. — Mark Twain, svetovnoznani ameriški humorist, poročal v „North American Review“ sledečo dogodico: „Nameraval sem obiskati buffalskega guvernerja. V velikem prostoru, kjer sem ga čakal, je bilo 16 vrat. Iz vsake je stopil nakrat mlad mož, vsi so šli proti vstopivšemu guvernerju. Guverner je rekel: „Lahko greste, gospodje, jaz Vas nisem klical. Mark Twain sedi na električnih gumbih“. Sedel sem namreč v razburjenosti na malo mizico, kjer je šestnajst električnih zvončkov, in sem pritisnil pri tem na vse zvončke. Vsak zvonček je poklical posebnega pisarja, in tako se mi je posrečilo, da sem šestnajst pisarjev naenkrat zlegel.

2,167.035 dolarjev so poslali po banki Frank Zotti v New-Yorku ameriški Hrvatij svojim rodbinam in domom v Hrvaško, Slavonijo, Dalmacijo in Istro. Tako je došlo v staro domovino 10,815.175 K samo po posredovanju te banke.

Na nemškem shodu v Ljubnem je zastopal primorske Nemce poštni uradnik Pogatschnigg iz Trsta.

Manufakturna trgovina
A. Bisail
naznanja preselitev svoje trgovine
v hišo Monta
v Gosposki ulici
ter se priporoča tudi nadalje
svojim cenj. gg. odjemalcem.

Odda se dvoje stanovanj

v novi hiši Via Trigemina, eno v prtiličju 3 sobe s pripadki, teraso in polovico vrta, drugo v I. nadstropju 4 sobe s pripadki in polovico vrta, voda v hiši in opravljeno sobo v hiši Via Zorutti št. 3 A.

Prašati pri hišniku Via Zorutti št. 3 A.

Dr. Ernest Dereani

praktičen zdravnik in specialist za oči, uho, nos in grlo — zdravi — v Gorici, Stolni trg št. 9. I. nadstropje.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gus. št. 2. Filijalka v Dorpbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potlice itd.

A. vd. Berini Adolf Fey

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga — oljkega olja prve vrste

najboljših vrčk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 200, za luči po 80 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

urar in optiker na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni v GORICI

Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst

Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst in optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto

Vsako posnemanje in vsak ponatis se kaznuje. Edino pristen je Thierry-jev balzam samo z z-čeno nuno. Postavno zavarovan. Najstareje, izvrstno domače sredstvo. Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patentovanim zamaškom K 5 — poštnine prosto. Thierry-jevo Centifolijno mazilo priznane najboljše domače sredstvo proti zastarelim ranam, vnetjem, poškodbam. Cena: 2 lončka K 3-60 pošilja poštnine prosto le proti predplačilu zneska ali povzetju. Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu Slatini. Brošure s tisočimi originalnimi zahvalnimi pismi zastonj in poštnine prosto.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Delož so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.

Odlikovana pekarija in sladničarna KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter objavlja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — Francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v TRGOVSKEM DOMU.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Poskusite in priporočite izdelke Vydropske tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastonj.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles Waffenrad z dveletnim in Bayal z enoletnim jamstvom

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3. Prodaja tudi na mesečne obroke.

Oročja — municije, predmeti za lov, dinamitne patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles različnih sistemov. Lastna delavnica in popravilnica orožja dvokoles in šivalnih strojev.

Kerševani & Čuk v Gorici — Stolni trg št. 9. —

Vsestransko hvalo in priznanje dosegel je letošnji

Koledar

z 1 kmetovalca 1907.

Uredil dež. nadzornik I. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino: Kratak opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreje, krmljenje goveje živine in prašičev.

Prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, bolezni mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka. Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Prerač. v hile, orale in hektarje. Koledar, sejni in še mnogo drugega.

Večan je letos v posebno močno platno. Cena s pošto K 180, in se naroča pri Iv. Bonaču v Ljubljani. Vsled prihranitve dragega povzetja se naj znesek naprej dopslje.

Noben vesten gospodar naj ne boče brez tega potrebnega koledarja.

CHRISTOFLE

Namizna orodja iz posodje vseh vrst.

Priznane težko posebrane najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarna, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorn. ložniki

Christofle & Co. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po prekupcih. Kot jamstvo svoje izvrstnosti imajo naši izdelki granje tovarniške mambo in ime Christofle.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

ena steklenica K 1-40. Iz Trsta se ne razdeljuje manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7- prosto poštnine.